

BONDEFÖRBUNDETS VALPROGRAM 1940.

TILL SVERIGES FOLK, MÅN OCH KVINNOR, UNGA OCH GAMLA.

I orosfyllda allvarstider går Sveriges folk till val för att giva till känna sin önskan och vilja i vårt lands livsfrågor. Med sällspord endräkt ha inför världshändelserna representanter för folkets överväldigande flertal räckt varandra handen i gemensam omsorg om bevarande av vårt lands oberoende och frihet. Försvarets stärkande och fullföljande av en klar neutralitetspolitik åt alla sidor framstår för folkflertalet som nationella uppgifter av icke partiskiljande betydelse och det är till gagn för landet i dessa tider att så kan förbliva.

Den nationella samlingskringen kring dessa riksvårdande uppgifter har genom de senaste årens samförståndspolitik kraftigt befordrats. Krisuppgörelsen 1933 har banat väg för ökad förståelse mellan folkgrupper och åsiktsriktningar och genomförandet av 1936 års försvarsreform har utgjort grundvalen för riksförsvarets återuppbyggande och stärkande. I överensstämmelse med den aktiva del som Bondeförbundet härvid tagit står vår kraftiga medverkan för tillkomsten av den nationella samlingsregeringen. Det är vår fasta förvisning att Sveriges folk skall giva sin fulla anslutning till strävandena att i medborgerlig endräkt samla alla goda krafter till skydd och värn för frihet och självbestämmanderätt, som förutsättning för en för hela vårt folk gagnelig inre utveckling. Vår fäderneärvda religion och vårt svenska kulturarv, som alltid haft starka fästen i allmogehemmen, utgöra oersättliga värden. Kristen tro och livsåskådning måste kraftigt värnas såsom grundläggande för folkuppfostran och undervisningsväsende. Alla goda krafter, såväl inom statskyrkan som frikyrkorna, böra medverka till detta mål.

Arbete och sparsamhet, lagbunden ordning och frihet under ansvar äro grunder för en sund samhällsutveckling. Mot alla försök att uppriva rättens grundval reser jordbruksbefolkningen, vårt lands största folkgrupp, ett bestämt motstånd.

Bondeförbundet kämpar för rättvisa och likställighet mellan olika näringar. Missgynnade befolkningsgrupper böra stödjas. De, som ha sin utkomst av jordbruk och skogsbruk samt närstående yrkesgrenar böra beredas rättvisa ekonomiska villkor. Troget sin självständiga grunduppfattning vill Bondeförbundet samverka med alla goda krafter för tillvaratagande av småfolkets och de sämst ställda medborgargruppernas rätt.

Folkförsörjningens tryggande.

I sin näringspolitik har Bondeförbundet betonat betydelsen av en utveckling av produktionen i enlighet med det svenska folkets intressen och som bereder arbete åt svenska armar.

Våra strävanden avse en sådan inriktning av näringslivet, som i första hand tillgodoser det inhemska behovet och bereder företrädesrätt för den svenska produktionen på den egna marknaden.

De förhållanden, under vilka den internationella handeln de senaste åren arbetat, ha bekräftat riktigheten av Bondeförbundets uppfattning, och svårigheterna för utrikeshandeln under kriget ha än mera understrukt detta.

En produktionsfrämjande näringspolitik, som målmedvetet inriktas på folkförsörjningens tillgodoseende, är nu en tvingande nödvändighet och de förbättrade förutsättningarna härför för livsmedelsförsörjningens och andra områden, som genom den av Bondeförbundet befordrade politiken ernåtts, framstå nu med förökade värde för hela folkhushållet.

Betydelsen av jordbruksnäringens kraftiga utveckling, inskärpes av tidsläget. Dess hårda produktionsvillkor måste underlättas och förutsättningarna främjas för ett rationellt bedrivande därav. Bondeförbundets krav på en jordreform, varigenom komplettering av ofullständiga jordbruk, som icke giva full försörjning, och vilkas innehavare icke ha tillgång till arbetsförtjänst på annat sätt, underlättas, kan tillgodoses genom de fattade besluten i egnahemsfrågan.

Därigenom har en grund lagts, som möjliggör de omfattande åtgärder på detta område, som äro av nöden. Särskilt bör tillses, att i de skogrika delarna av landet jordbruk icke tillskapas utan tillräckliga skogstillgångar, samt att komplettering av i detta hänseende ofullständiga jordbruk från härför lämpade stats- och större bolagsskogar möjliggörs.

Skogsbruket är av vital betydelse för stora befolkningsgruppers försörjning. De enskilda skogsägarna böra beredas skäliga priser för sina produkter deras medinflytande ifråga om flottlederna stärkas, möjlighet att belåna utstämplad skog underlättas och verksamma åtgärder för höjande av skogsbrukets bärighet främjas. Trädgårdsodling och fiske äro näringar av den stora betydelse för vårt folk, att de böra kraftigt understödjas och de därinom verksamma beredas skäliga utkomstmöjligheter.

Jord- och skogsbruket och dess binäringar få vid handelspolitiska uppgörelser icke tillbakasettas till förmån för industrien.

Äganderätten till jorden.

Den jordbrukande befolkningen är landets kärna och märke. Äganderätten är av största betydelse för produktionens vidmakthållande och höjande och för vårt folks välbefinnande och trygghet.

Sena tiders erfarenheter bekräftar den gamla uppfattningen, att det är lyckligt för ett folk, att det består av så stort antal självständigt jordägare som möjligt. Folkets självständighetskänsla och försvarsvilja har däri en fast förankring.

Varje strävan, som direkt eller indirekt går ut på att undergräva jordbrukarnas äganderätt till sin jord, måste bekämpas till det yttersta och Sveriges jord bevaras i den jordbrukande befolkningens händer.

Spekulation i jord och skog samt tendenser att utnyttja jordäganderätten till utsugning av jordbrukets arbetande folk och förvandla jordbrukarnas självständighet till ett tomt sken måste kraftigt bekämpas. De lagar, som avse att förhindra bolags förvärv av bondehemman, måste med största noggrannhet tillämpas. Arrendatorer av krono-, bolags- och fideikommissjord samt med dem likställda böra beredas en tryggad ställning och deras intressen vid den pågående omarbetningen av arrendelagen tillvaratas. Det skydd, som arrendelagstiftning åsyftar, får icke genom enskilda överenskommelser sättas ur kraft.

Ungdomens utkomstmöjligheter.

Flykten från landsbygden motverkas bäst genom att gynnsammare utkomstmöjligheter tillförsäkras landsbygdens folk och ungdomen beredes ökade möjligheter att vinna arbete inom olika yrken på landsbygden.

I överensstämmelse härmed är det av stor betydelse att de unga erhålla bästa möjliga förutsättningar genom en tidsenlig yrkesutbildning. I de beslutade åtgärderna i fråga om den lägre lantbruksundervisningen ser Bondeförbundet ett verksamt framsteg på detta område.

På grundval av egnahemsreformen böra lant- och skogsarbetare, hemmansägare-, arrendators- och småbrukarsöner kraftigt hjälpas i sina strävanden att skaffa sig självständiga jordbruk.

Kvinnorna och hemarbetet.

Landsbygdskvinnornas eget vaknande intresse för samhällligt arbete bör på allt sätt uppmuntras och stödjas.

Det hårda arbetet inom landsbygdshemmen måste verksamt underlättas. Stöd och hjälp bör lämnas för att införa praktiska förbättringar i fråga om köksinredningar, vattenledningar till boningshus och ekonomibyggnader o.s.v. och sålunda arbetsbesparande åtgärder vidtagas för att underlätta det kvinnliga arbetet.

Framdragandet av elektriska ledningar bör målmedvetet främjas särskilt i avlägsna bygder. För att möjliggöra ett ökat utnyttjande av elektrisk energi på landsbygden böra de elektriska taxorna för landsbygden förbilligas och för erhållande av förmånligare avtal därom bildandet av särskild intresseföreningar främjas.

Småbrukar-, skogs- och lantarbetarfrågor.

Arbetarna vid jordbruket och de som ha sin arbetsförtjänst i skogarna., böra beredas en lika god ställning som industriarbetare och statsanställda med jämförliga förutsättningar.

Den ökade bärlighet av jord- och skogsbruket, som Bondeförbundet eftersträvar, bör rättvist avvägas så att den kommer alla grupper inom jordbrukets folk - inte minst arbetare och småbrukare - till godo.

Till motverkande av det mindre jordbrukets ogynnsamma produktionsförhållanden böra ändamålsenliga och rättvisa åtgärder vidtagas. Särskilt bör användningen inom småbruket av arbets- och kostnadsbesparande maskiner underlättas.

Vägfrågor.

Åtgärder böra vidtagas för att motverka de svårigheter, som avstånden och otillräckliga kommunikationer bereda för de avlägsnare trakternas folk och landsbygdens behov av bättre vägar verksamt tillgodoses.

I samband med en rättvisare avvägning av vägskattebördorna bör tagas under omprövning att i större omfattning intaga enskilda vägar till allmänt underhåll ävensom ökade bidrag till anläggning och förbättring av enskilda vägar.

Av allmänna medel böra bidrag till underhåll av enskilda vägar i största möjliga utsträckning beredas.

Penningpolitik och kreditförhållanden.

Penningpolitiken bör handhavas så att produktionens utveckling främjas därav samt produktionsfördyrande och för näringslivet pressande räntestegring undvikas.

Jordbrukskrediten får ej vara beroende av affärsbankerna. Utvecklingen av jordbrukskassor och andra kreditföretag i jordbrukarnas egna händer bör genom verkliga statliga åtgärder främjas samt jordbrukets

och mindre näringsidkares kreditbehov bättre tillgodoses.
Storfinansens övermakt, som visat sig äventyrlig och ödesdiger för näringslivet, måste brytas och jobberi med svenska värden förhindras.

Arbetsproblem.

Lag och ordning måste råda på arbetsmarknaden samt inom näringslivet övrigt och arbetsfreden skyddas. Näringslivets behov av för produktionen nödig arbetskraft måste tillgodoses och vid varaktigt minskad arbetstillgång inom den ena eller andra näringsgrenen åtgärder vidtagas för att överföra arbetskraft till annan produktiv verksamhet.

Försök att undantränga jordbruksfolket från de arbeten på landsbygden, som de av ålder utfört, skola bestämt motarbetas.

Jordbrukets ekonomiska organisationer.

Samarbete och sammanhållning äro grundvalar för det inflytande, som landsbygdens folk tillkämpat sig på olika samhällsområden.

Betydelsen av de ekonomiska föreningarna för tillvaratagandet av jordbrukarnas ekonomiska intressen kan icke nog inskräpas.

I fritt och obundet samarbete med myndigheterna äro de väl ägnade att icke minst i nuvarande tid underlätta produktionens lämpliga avvägning och distribution samt böra därför från det allmännas sida verksamt stödjas.

I samband härmed bör framhåvas skogsägareföreningarnas nödvändighet som motvikt mot virkesköparnas trustbildningar och prisnedpressande överenskommelser och för att bereda skäliga priser för de enskilda skogsägarnas produkter och bättre villkor åt skogsarbetarna.

Sparsamhet med allmänna medel.

Utän eftersättande av kommunala och andra berättigade intressen bör sparsamhet iakttagas på alla områden. Överorganisation och byråkratism inom förvaltningen måste motarbetas och särskild uppmärksamhet ägnas den uppväxande krisbyråkratiens och kommissionsväsendets avigsidor.

Skattefrågor och dyrortsgruppering.

Utredningen om en rättvis skogs- och fastighetsbeskattning bör skyndsamt slutföras.

Den kommunala skattebördan måste fördelas efter rättvisare grunder och skatteutjämningen mellan stad och land göras mera effektiv. Dyrortsgrupperingen är orättvis och medför skadliga verkningar och bör därför avskaffas.

Social omvårdnad.

Den sociala omvårdnaden på landsbygden får icke eftersättas i jämförelse med förhållandena i städerna. Semesterfrågan för landsbygdens husmödrar måste bringas till lösning och landsbygdens rättmätiga krav i fråga om sjuk- och läkarvård tillgodoses.

Släktet bör bevaras sunt och ärftligt degenererade individer hindras att fortplanta sig. Ansvar om kommande generationer måste därvid gå framför hänsynen till individen.

Nykterhetsfrågan.

Alla medborgare, som allvarligt sträva för folkets väl, inse att rusdryckerna äro en folkfiende som genom lagstiftning och på annat sätt måste verksamt bekämpas. Bondeförbundet verkar för att komma fram till allmän folknykterhet. Arbetet därför bör för sin egen skull främjas och icke utnyttjas för partipolitiska syften.

Ungdomens fostran och undervisning.

Ungdomens karaktärsdanning måste grundas på den kristna religionens omistliga värden. Osunda tendenser inom nöjeslivet böra motarbetas.

Bondeförbundet vill verka för en god och praktisk folkundervisning. Landsbygdens skolväsende måste anpassas efter landsbygdens förhållanden och lämpliga rationaliseringsåtgärder i detta syfte vidtagas, Genom vidgade statliga åtgärder, skolskjutsar m.m., böra de avlägset liggande trakternas intressen i detta hänseende tillvaratagas.

Landsbygdens ungdomsskolor böra kraftigt stödjas och den frivilliga bildningsrörelsen bland jordbrukets folk verksamt uppmuntras.

SVENSKA MÄN OCH KVINNOR, UNGA OCH GAMLA!

Bondeförbundet, landsbygdens folkparti, vädjar till landsbygdens folk och till alla dem över allt i Sveriges

bygder, som tänka som vi, att möta upp vid valurnorna för gemensamt hävdande av vår nationella solidaritet och den åskådning i olika frågor, som för oss är vägledande.

De mått och steg i landets livsfrågor, som genom Bondeförbundets inflytande vidtagits och vårt fortsatta framstegsarbete till landets bästa kommer att vara beroende av den enighet, offervilja och kraft till sammanhållning kring Bondeförbundets strävanden, som vid höstens val ådagalägges.

Enighet ger styrka - i det tecknet har år efter år allt större skaror av Sveriges folk samlats inom Bondeförbundet och med den maningen går Bondeförbundet till val för rättvisa och likställighet mellan olika näringar och folkgrupper till lycka och välsignelse för alla som bygga och bo i vårt gemensamma fosterland.

Män och kvinnor, unga och gamla! Slå enig vakt om vår nationella politik, våra grundläggande principer för fruktbarande samhällsarbete.

RÖSTA MED BONDEFÖRBUNDET!